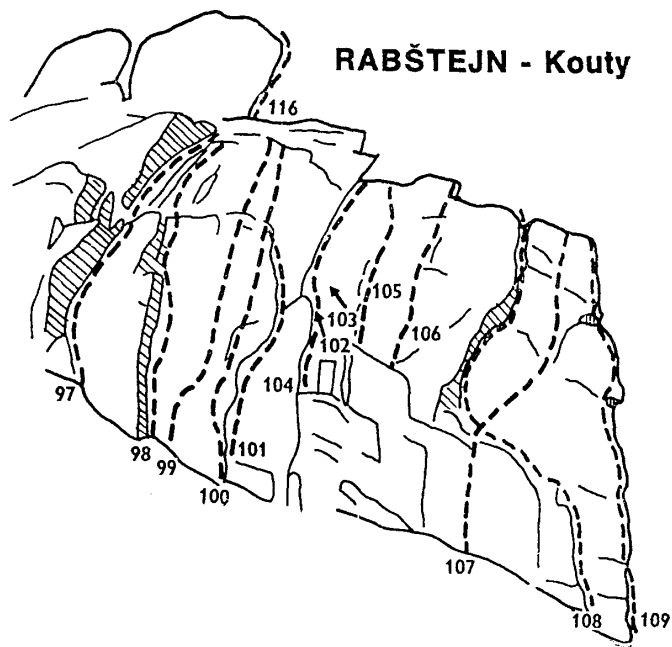

105. *Z Čech až na konec světa.* — IV; V. Šmída—M. Vašut, 1955.
 106. *Šemíkova.* — V; A. Hanák—M. Kürnig, 1971.
 107. *Boží nadělení.* — V; M. Turek.
 108. *Havraní spára.* — IV+; Ch. Valoušek—M. Turek, 1957.
 109. *Orolínova hrana.* — VI; M. Orolín.
 110. *Vosica.* Vpr. od cesty č. 109 výrazným spárokomínem. — V+; J. Červinka—V. Šmída.
 111. *Ztracená.* Krátká cesta vpr. od Vosice. — III+; J. Kývala—K. Kývalová.

P. Hradební blok horní

112. *Přes okap.* Středem V stěnky přes převis. — IV; J. Kulhavý.
 113. *Haviřská.* Podél ustupující hrany. — V A₀; J. Kulhavý.
 114. *Hvězdív nápad.* Koutem poblíž S hrany a přes převis. — V; J. Kulhavý.
 115. *Jarní setkání.* V JV stěnce pomocí trhliny přes převis a podél vhloubení na vrchol. — VI—; J. Černý—M. Slaměník.

Q. Vrcholový blok

116. *Hrana.* Po oblé hraně vl. od žebříku. Nejistěno! — VI; A. Srovnal—O. Srovnal.
 117. *Horní.* V stěnkou podél trhlín. — IV+; O. Srovnal—L. Srovnalová.

R. Dolní skály

Pod Zadními skalami V směrem k obci Bedřichov (cca 250 m) se nachází skupina skal s několika krátkými cestami.

NÍZKÝ JESENÍK

I. MALÝ RABŠTEJN

Milan Neoral

V údolí řeky Bystřice, na rozhraní Nizkého Jeseníku a Oder-
 ských vrchů, mezi žel. stanicemi Domašov nad Bystřicí
 a Jívová na trati Olomouc—Opava, se nad bystřinou vl. po
 směru toku, před prvním tunelem železnice (ve směru od

Domašova n. B.) zvedá asi 40 m vysoká okrajová skála (pro odlišení od Rabštejna u Bedřichova nazývaná horolezci Malý Rabštejn).

Skála je velmi pevná, charakterem a tvary připomíná tatranskou žulu. Lezení není omezeno. Skála spadá k řece třemi stěnami, a to západní, severozápadní — ta je hlavní s výraznou plotnou v horní části, a severní, která je vlastně situována k SZ, je však od hlavní části oddělena výrazným koutem. Směrem na JZ, asi 50 m od vlastní cvičné skály, jsou ještě dvě skupiny balvanů, na kterých jsou rovněž kratší cvičné cesty.

Hlavní SZ stěna je asi ve dvou pětinach přerušena lávkou, kterou lze přijít k jednotlivým cestám, nejlépe zprava, i když je možno vystupovat také dolní částí stěny. Dolní část umožňuje různé, nepřilíš těžké průstupy. Z stěna není tak jednotná jako stěna SZ, je prorostlá místy travou a cesty jsou kratší. Také S stěna má kratší výstupy.

Přístup: po mod. zn. buď z Domašova nad Bystřicí po proudu řeky asi 3 km, nebo ze zastávky ČSD Jívová, proti proudu asi 1,5 km. Ubytovací možnosti v okolí nejsou. Tábořit možno na břehu Bystřice, přímo pod skálou. Pitná voda — pumpa — u býv. strážního domku ČSAD, 50 m.

Motorovým vozidlem do Domašova, nechat je u nádraží nebo jet do Jívové, pak pokračovat 3 km k žel. stanici Jívová, před žel. podjezdem vl. a po dobré lesní cestě k lomu, dále až na most přes trať před tunelem. Za mostem zaparkovat.

A. Školní

1. *První školní.* V lese na J od vlastní skály nad břidlicovou sutí jsou dvě skupiny balvanů. Pr. skupinu tvoří velký monolitický blok, spadající k Z asi 6 m vysokou členitou plotnou. Terén umožňuje různé typicky cvičné výstupy klas. II—III.
2. *Druhá školní.* L. skupina tvoří při pohledu zdola jakousi věž, shora snadno přístupnou. Vede zde jedna cvičná cesta s různými variantami.

B. Západní stěna

3. *Kovadlinka.* Ze Z stěny výrazně vystupuje pilíř, na jehož vrcholu je plošina. Cesta vede pr. JZ stranou pilíře. Travou porostlými stupni na plošinku pod mělkým přev. koutem pr. stěny. Koutem přímo vzhůru na lištu. Nyní:

- a) Přímo vzhůru na vrcholovou plošinu pilíře.
- b) Exp. T po liště dol. až na hranu pilíře a hranou vzhůru (lehčí, shodné s cestou č. 4). — IV.

4. *Hrana Kovadlinky.* Cesta vede výraznou hranou Kovadlinky na vrcholovou plošinu. V horní části je cesta shodná s cestou 3b. — V.

5. *Komínek.* N poněkud vpr. od nejnižšího výběžku skály, vl. od hrany Kovadlinky. Cesta vede koutem od S stěny pilíře (Kovadlinka) až na plošinku na vrcholu pilíře. — III.

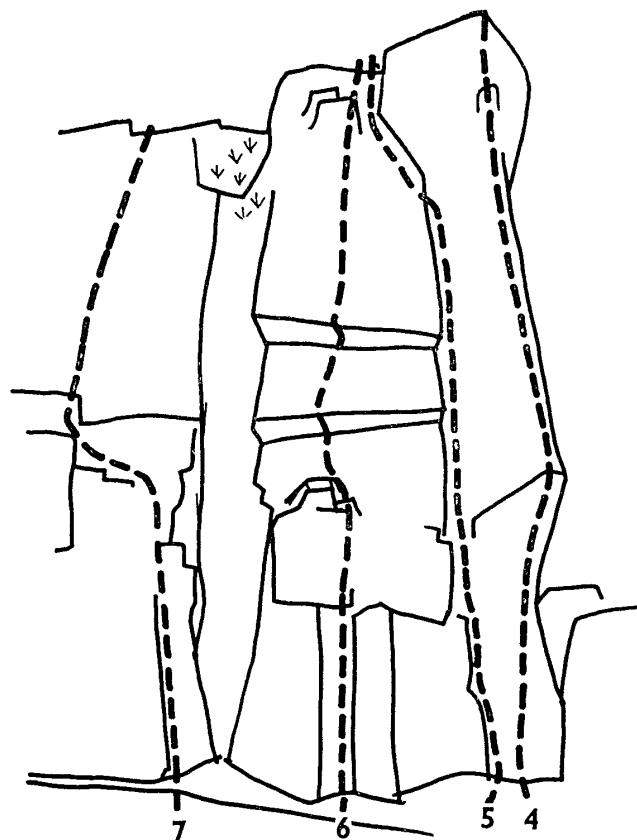
6. *Zahrádky.* N vl. od výrazného pilíře Kovadlinka, vl. od kouta Komínek. Mírným vhloubením na vyčnívající stupně a nyní středem ploten na vrcholovou plošinu. — V.

7. *Brigádnická.* N ve spádnici vegetací porostlého vhloubení vl. od pilíře Kovadlinka. Asi 6 m přes vyčnívající stupně. Pak T dol. a šikmou plotnou na vrchol. — IV.

8. *Zdenálova.* N vpr. od hrany, která odděluje Z stěnu od SZ stěny. Cesta vede asi 2 m vzhůru pod mírný převis. Odtud T do kouta, dol. a tímto koutem na plošinku Z stěny. Výraznou spárou na plošinku a mírným převisem na vrchol. — IV.

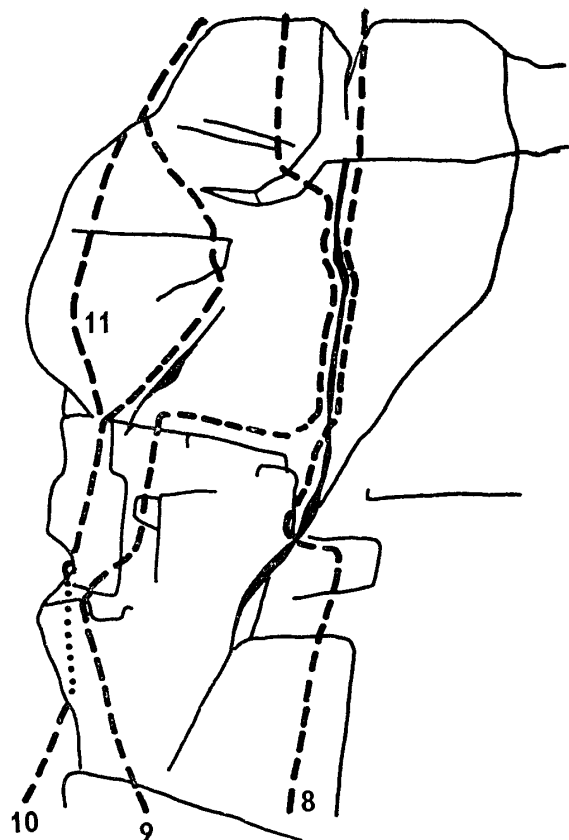
9. *Jeníček a Mařenka.* N na počátku trav. lávky, která přetíná hlavní SZ stěnu v místech, kde Z a SZ stěna tvoří nevýraznou hranu. Asi 6 m hranou vzhůru, držet se vpr. od hrany, pak T dopr. po trav. poličce. Nad námi se zvedá hladká plotna, v jejíž pr. části je výrazný převis. Podél spáry — pukliny (č. 8) až pod převis a přímo přes něj na vrcholovou plošinu. — V.

10. *Mařenka.* N vl. od nevýrazné hrany, která odděluje Z stěnu od SZ, hlavní stěny. Cesta vede asi 2 m pod převis,

MALÝ RABŠTEJN - Z stěna

pak nevýraznou hranou na trav. polici (v č. 9). Spárou středu plotny k výstěpu, na něj a mírně dol. na hranu. Hranou vzhůru na vrchol. — V.

MALÝ RABŠTEJN - Z stěna

11. *Vlk Šedivec*. Jde vlastně o variantu cesty č. 10. Z trav. police mírně dol. spárou a stěnkou vzhůru na hranu a na vrchol. — VI.

C. Hlavní blok — SZ stěna

Dále uvedené popisy cest č. 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19 jsou popsány od lávky, protínající vodorovně celou SZ stěnu. Terén umožňuje v dolní části stěny po lávku různé průstupy, nepřilíš obtížné.

12. *Kanál.* N z lávky vl. od hrany, oddělující SZ stěnu od Z stěny. Stěnkou vzhůru přes převis, nad ním T vpr. až pod přev. stěnkou. Jí do zářezu, kterým pokračujeme až na plošinu pod nejvyšším bodem stěny. — V.

13. *Chlapská.* N z lávky asi 8 m od hrany SZ a Z stěny. Stěnkou vl. od zeleného koutku přímo vzhůru (nebo pomocí pukliny — zl.) na plošinku na vrcholu balvanu, který vystupuje ze stěny. Dále snadno na trav. lávku. Nyní po špatně vrstvených stupních přímo vzhůru do výrazné jeskyňky vl. od hrany, kde se stýkají obě stěny. Odtud:

- a) Obtížně vpr. na plošinku pilíře a dále přímo pilířem, přičemž překonáváme mírný převis, na širokou lávku.
- b) Vl. na šikmou plotnu a koutem zl. na širokou lávku.

Další pokračování je cestou č. 14. — V.

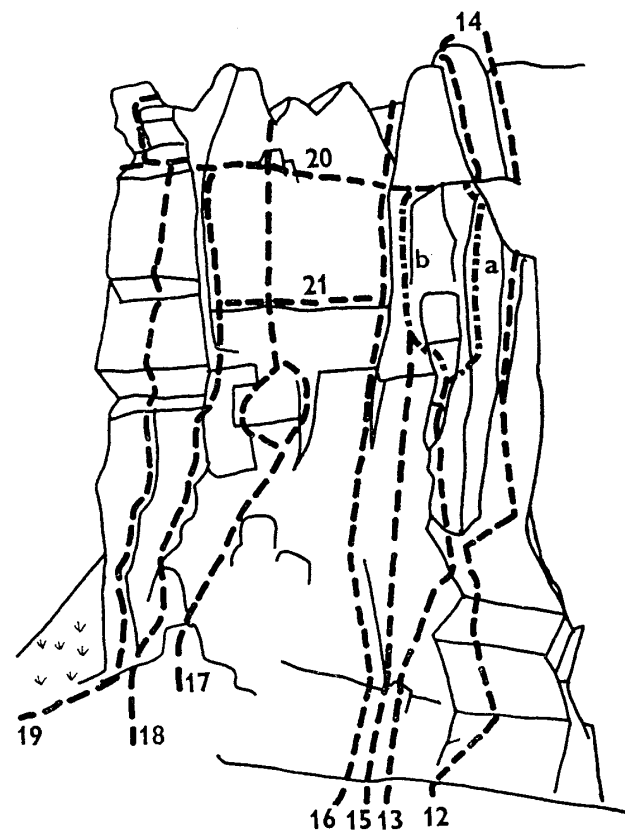
14. *Sokolík.* Ze široké lávky nad cestami č. 12, 13, 15 vedou na nejvyšší bod skály dva kouty, které jsou logickým pokračováním uvedených výstupů. — III.

15. *Vojenská.* N z lávky ve spádnicí pr. okraje výrazné plotny v horní části stěny. Přev. stěnkou do kouta, kterým cesta pokračuje až na širokou lávku. Dále cestou č. 14. — VI.

16. *Odštípnutý blok.* N z lávky ve spádnicí pr. okraje výrazné plotny v horní části stěny. Z lávky přímo vzhůru po plotnách pod výrazný převis, který tvoří malý kout. Převísem vzhůru do stěny vpr. od pukliny a tou vzhůru. Trychtýřovitým vhloubením na nejvyšší bod skály. — VI.

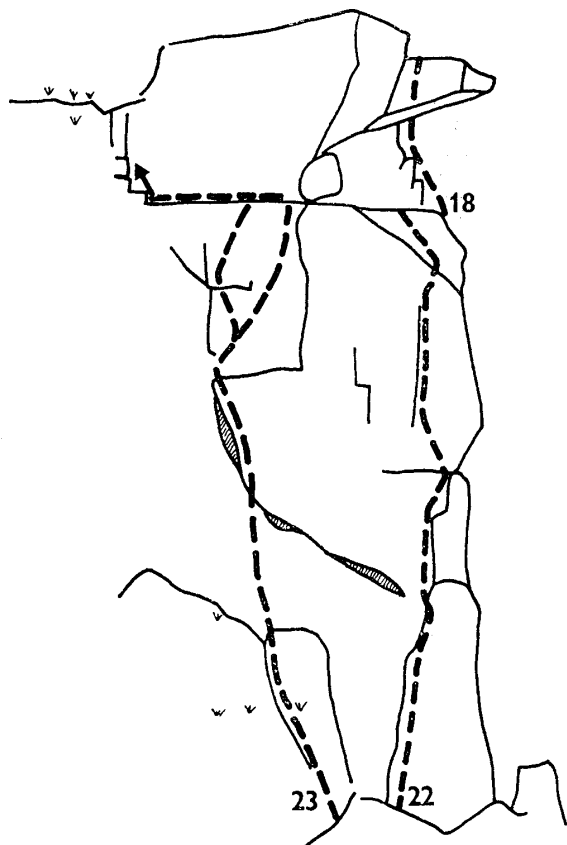
17. *Rakvička.* N z lávky ve spádnicí l. okraje výrazné plotny v horní části SZ stěny. Z lávky po několika stupních pod výraznou puklinu, kudy vede cesta č. 18. Šikmo vpr. vzhůru pod převis, pod výraznou hladkou plotnu uprostřed stěny.

Přes převis zl. nebo zpr. (těžší, nejištěno!) na hladkou plotnu, kde křížíme cestu č. 21, poněkud vl. od středu výrazné hladké plotny přímo vzhůru, k dobrým chytům cesty č. 20 a dále přímo vzhůru až na nejvyšší bod skály. — VI.

MALÝ RABŠTEJN - Hlavní blok

18. *Dlouhá.* Po trav. lávce zpr., po několika stupních vzhůru vpr. až do spádnice výrazné pukliny asi v $1/3$ šířky stěny odl. Nevýrazným koutem k puklině, pak vpr. do pukliny a na plošinku pod stropem převisu. Zde možno ze stěny

MALÝ RABŠTEJN - Hlavní blok

vytraversovat na snadný terén (vl.). Převis lze zdolat s použitím sm. zl. i zpr. — III, převis V.

19. *Přerovská.* N z police — lávky vl. od stupňů, z nichž je N do cesty č. 18. Stěnkou přímo vzhůru, přes dva mírné převisy až na plošinku v cestě č. 18. Cesta vede paralelně s cestou č. 18, tedy stále vl. od výrazné pukliny. — VI.

20. *Velký travers.* Z plošinky pod převisem (č. 18 a 19) T dopr. na výraznou plotnu uprostřed horní části stěny až na širokou lávku nad cestami č. 12, 13, 15. — II—III.

21. *Prstíčkový travers.* Od pukliny v cestě č. 18 T dopr. středem výrazné hladké plotny za pomoci sotva znatelné vodorovné pukliny až na cestu č. 16, a to tak, že se držíme ve zmíněné vodorovné puklině. — V.

22. *Severka.* SZ stěna tvoří se S stěnou hranu. Z trav. plošiny v úrovni velké trav. lávky N do S stěny vl. od hrany. Asi v polovině stěny překrok přes hranu dopr. a přibližně 2 m pod plošinou pod převisem (č. 18 a 19) návrat vl. od hrany, kudy výstup na plošinu dokončíme. Dále buď vytraversovat, nebo přes převis na nejvyšší bod skály. — VI.

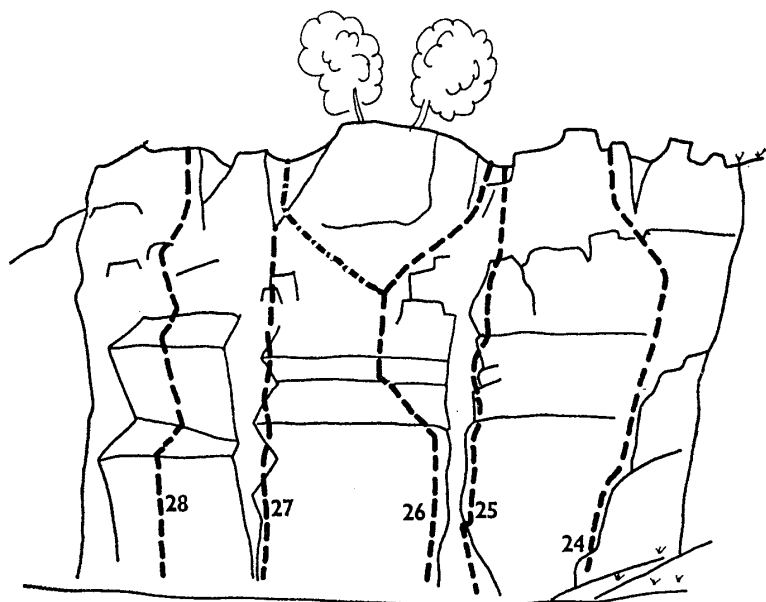
23. *Smeták.* N v místě, kde se S stěna lomí a vytváří nevýrazný kout. Šikmou spárou mírně dol. přes malý převis nebo vpr. od něho na polici, kudy se vytraversuje ze stěny. — VI.

D. Severní stěna

24. *Ecce homo.* Cesta začíná vl. od kouta, který tvoří S stěna. Z trav. lávky od kouta přes členité stupně, místy porostlé travou, vzhůru, mírně vpr. Asi 5 m pod okrajem skály vl. (mírně) a na vrchol stěny. — III.

25. *Špidlatá.* N přibližně ve středu této části stěny. Nevýraznou hranou přes členité, opačně vrstvené stupně na vrchol. — IV.

26. *Mechová.* N přibližně ve středu stěny. Zpr. na převis, přes další převis a pod přev. stěnkou do výrazného vhloubení nebo vl. do trychtýřovitého okraje skály. — V—VI.

MALÝ RABŠTEJN - S stěna

27. *Štěrbova*. V 1. polovině stěny vystupuje ve spodní části ze stěny pilířek. N vhloubením vl. od vystouplého pilířku na šikmé, nevhodně položené polici. Zářezem v šikmé vytlačující stěnce na šikmou širokou polici pod členitou, přev. stěnkou. Přes tuto stěnkou vzhůru vl. od trychtýře (vhloubení), kterým končí cesta č. 26 — levá varianta. — VI.
28. *Šemíkova*. N v 1. části stěny ve spádnicí vyčnívajícího výšvihu horního okraje skály. Přes markantní převis stěnkou na šikmou plošinu pod další převis. Přes převis vzhůru, T dopr. (A₁) a další přev. stěnkou na vrchol stěny. — V A₁.

II. BRADLO A TŘI KAMENY

Zdeněk Janů

Skalní oblast Bradla se nachází v podhůří Jeseníků, nad obcí Libina. Z geologického hlediska jsou skály Bradlo a Tři kameny z krystalického křemence. Popisované cesty jsou zajištěny kruhy nebo trvale vyskobovány.

Přístup: nejvhodnější z Libiny po mod. zn. nebo z Nové Hradečné po čer. zn. Obě obce se nacházejí na trati Olomouc—Šumperk.

A. Bradlo

1. *Černý kout*. — IV.
2. *Nechutný oříšek*. — VI—.
3. *Rudolf*. Středem stěny na polici. Zde buď vl., nebo vpr. přes převis. — IV.
4. *Cesta tlustého strýce*. — III—.
5. *Pendl*. — VI—.
6. *Cesta nečekaných startů*. Hranou přes tři převisy na vrchol. — IV+; Z. Janů—I. Smiešný.
7. *Pupky*. — IV.
8. *Smyčková*. — Na balkón a koutem pod převis. Přes něj mírně vpr. a spárkou na vrchol. — VI—; O. Srovnal, 1975.
9. *Kruhový nesmysl*. — VI—.
10. *Achillova hrana*. Přímou hranou na vrchol. — V+; J. Černý, 1976.
11. *Libinská*. — IV.
12. *Kučného kout*. Středem stěny k 1. kr. a dále koutem na vrchol. — IV—.
13. *Tatranská*. — V+; O. Srovnal, 1975.
14. *Rájopic*. — V A₁.
15. *Plazivá*. — II.
16. *Až se ucho utrhne*. — IV—; J. Kývala—Uhlíř, 1962.
17. *Hranou*. Vých. hranou a výš poněkud stěnkou na vrchol. — V+; Gatěk—Wiesner, 1983.
18. *Cesta táborového ohně*. Stěnkou pod převis do spárky a tou na vrchol. — IV; *Bohoušova varianta*. — IV+.
19. *Bříza*. — IV.
20. *Velryba*. Spárou na předskalí, na šikmou polici dopr. pod kout a jím na vrchol. — V—.